

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **27088** (13) **U**
(51) МПК (2006)
A01K 61/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ**видається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ІНТЕНСИВНОГО ВИРОЩУВАННЯ ЦЬОГОЛІТОК КОРОПОВО-САЗАНОВИХ ГІБРИДІВ**

1

2

(21) u200708534

(22) 25.07.2007

(24) 10.10.2007

(72) ГРИЦІНЯК ІГОР ІВАНОВИЧ, UA,
ГРИНЖЕВСЬКИЙ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, UA,
ТРЕТЯК ОЛЕСАНДР МИХАЙЛОВИЧ, UA,
ПШЕНИЧНИЙ ДМИТРО РОСТИСЛАВОВИЧ, UA
(73) ІНСТИТУТ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК, UA

(56)

(57) Спосіб інтенсивного вирощування цьоголіток
коропово-сазанових гібридів, що передбачає
використання водної рослинності на всій площі

ставів перед наповненням водою вирощувальних ставів та набір води в стави за добу до посадки личинок через млиновий газ, проведення протягом вегетаційного періоду інтенсифікаційних заходів зокрема, внесення за загальновідомою методикою органічних і мінеральних добрив, який **відрізняється** тим, що при посадці на вирощування використовують 3-добову личинку гібрида середньоросійського коропа і амурського сазана, отриману від природного нересту при щільності 22-23 тис. екз./га, при цьому вирощування проводять в монокультурі.

Корисна модель відноситься до рибництва, і зокрема, до вирощування риби у вирощувальних ставках за інтенсивної технології вирощування риби, та може бути використана для інтенсивного вирощування цьоголіток коропо-сазанових гібридів.

Вимоги ринку ставлять перед виробниками завдання забезпечення населення свіжою рибою високої якості. Зокрема, попитом користуються живі коропа масою не нижче 0,8-1,0кг. Старі технології, які передбачають вирощування дволіток коропа масою 450-500г, тут не підходять.

Зважаючи на це, в останні роки в багатьох рибницьких господарствах перейшли на вирощування товарного коропа в полікультурі за трилітнього циклу. При такій технології середня маса (поштучно) має по роках вирощування такий вигляд: 10/95/760 грамів. Досвід роботи рибницьких підприємств за минулі роки показав високу ефективність трилітнього циклу вирощування товарної риби. Досить сказати, що рентабельність виробництва сягає 32-45%, а середня маса триліток коропа при реалізації - 700-800г.

Разом з тим, дослідження деяких авторів стверджують, що трилітки коропа в порівнянні з дволітками, мають нижчий темп росту, більше витрачають кормів не на збільшення м'яса, а на формування статевих продуктів, м'ясо дволіток за вмістом жиру і калорійністю перевищує триліток. При вирощуванні дволіток високих вагових

кондицій в порівнянні з трилітнім циклом вивільняються значні площі (до 30%) вирощувальних ставів другого порядку, в яких вирощують 13-ти грамових річків до дволіток масою 80-100г для зариблення нагульних ставів на третій рік.

Аналіз вирощування товарної риби за дво- чи трилітнім циклами показав, що головним фактором тут виступає середня маса рибопосадкового матеріалу, а вона повинна бути не меншою, як 80-100 грамів.

Вітчизняними і зарубіжними вченими було доведено, що українські коропа мають надзвичайно високу потенцію росту і навіть цьоголітки досягають маси 0,5-1,0кг і більше при відповідних умовах вирощування. Зокрема, професором В.А. Мовчаном були проведені виробничі дослідження з вирощування цьоголіток українських коропів середньою масою 58г при рибопродуктивності вирощувальних ставів понад 5ц риби з одного гектара. Всі наукові розробки в минулому стосувалися технології вирощування цьоголіток коропів масою 25-40г для зариблення нагульних ставів.

Відомий спосіб вирощування цьоголіток коропо-сазанових гібридів [Гринжівський М.В., Пекарський А.В. Оптимізація виробництва продукції аквакультури. К.: ПоліграфКонсалтинг, 2004. — с.148-157]. Вирощування цьоголіток виконували в моно- та полікультурі з рослиноідними рибами (гібрид білого та

(13) U

(11) 27088

(19) UA

строкатого товстолобиків, білий амур. Стави зариблювали 3-4-добовими личинками при щільності 593,9 тис. екз./га. Недоліком вищевказаного способу було те, що цьоголітки, яких виростили масою 5г, незадовільно переносили зимівлю і їх вихід із зимівників не перевищував 50%. Також до недоліків даного способу можна віднести великі затрати комбікормів, кормовий коефіцієнт становив при даному вирощуванні цьоголіток - 3,6од.

В основу корисної моделі поставлено задачу розробити спосіб інтенсивного вирощування цьоголіток короново-сазанових гібридів, при якому маса цьоголіток становила би 80,0-100,0 грамів при високій рибопродуктивності та при низьких затратах кормів.

Спосіб здійснюється наступним чином. Перед наповненням водою вирощувальних ставів проводиться викошування водної рослинності на всій площі ставів. Набір води в стави починається за добу до посадки личинок через млиновий газ (капронове сито). Вирощування проводиться в монокультурі. При посадці на вирощування використовується тридобова личинка гібрида середньоросійського коропа і амурського сазана, отримана від природного нересту при щільності 22-23 тис. екз./га.

При підготовці ставів до зариблення і в період вирощування проводяться інтенсифікаційні заходи, зокрема, внесення за загальновідомою методикою органічних і мінеральних добрив з розрахунку, кг/га:

органічних добрив
аміачної селітри
суперфосфату
вапна негашеного

Гідрохімічний стан ставів підтримувався на рівні вимог. Обмін води в ставах, температура води та наявність кисню підтримуються в межах існуючих норм. Розвиток природної кормової бази підтримують на належному рівні, зокрема, середня біомаса фітопланктону мусить бути в межах 15г/м³, а зоопланктону - 7г/м³.

Витрати кормів на годівлю риби і темпи росту цьоголітків рекомендують наступні:

Період вирощування	Середня маса цьоголітків, грамів	Витрати кормів, у % до загального
30.06	3	-
10.07	10	-
20.07	30	1,5
31.07	42	12,7
10.08	55	8,7
20.08	70	12,8
31.08	85	20,5
10.09	100	18,0
До вилову	100	25,9
За сезон	100	100

Витрати кормів на одиницю приросту повинні знаходитися в межах 2,7-2,9 одиниці.

Показники	Нова інтенсивна технологія вирощування в ставах цьоголітків короново-сазанових гібридів
Щільність посадки личинок, тис. екз./га	23
Вихід цьоголітків, %	63-
Середня маса, г/екз.	10
Рибопродуктивність вирощувальних ставів, кг/га	1430-
Кормовий коефіцієнт	2,72-
Собівартість цьоголітків, грн./ц	181,3-

Нова інтенсивна технологія вирощування в ставах цьоголітків короново-сазанових гібридів дозволяє на один рік скоротити період вирощування товарної риби до маси 800-1000г, довести рибопродуктивність вирощувальних ставів до 1,4-1,6т/га, що перевищує зональні нормативні показники, на одиницю приросту риби витратити не більше 2,7-2,9 одиниці кормів, здешевити вирощування рибопосадкового матеріалу на 74-84% в порівнянні з існуючими технологіями.

Джерела інформації

1. Гринжевський М.В., Пекарський А.В. Оптимізація виробництва продукції аквакультури. К.: ПоліграфКонсалтинг, 2004. – с.148-157.

2. Мовчан В.А. та Туркевич Н.М. Вирощування цьоголітків коропа. В кн. «Матеріали до форсування росту сьоголітків коропа». - Х. - К.: Вид. Нарком постач УССР, 1934. – С.15-26.

3. Приходько В.А., Шпет Г.І. Вирощування цьоголітків коропа. - К.: Урожай, 1966. - 28с.

4. Харитонова Н.М., Гринжевський М.В., Гудима Б.І., Демченко І.Ф. Технологія вирощування товарної риби в ставах в полікультурі. - К.: ІРГ УААН, 1996. - 30с.

285
145
100
570

Таблиця

Економічна ефективність вирощування цьоголітків короново-сазанових гібридів